

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

TONGEREN, DEN 21 JANUARIJ.

De nieuwe rechtvaardigheid.

« Mijn varigste verlangen, schreef Leopold II in 1865, is eene gelegenheid te zien opkomen, die de wet op de Studiebeurzen, welke ik met tegenzin onderteekend heb, zou doen verdwijnen of ten minste derzelver artikelen in het uitvoeren zou verwachten. »

Wij hebben gezien dat die *purige wensch* van onzen eersten Koning vruchteloos is gebleven.

In plaats van nu het uitvoeren der wet te verzachten, stelt het gouvernement van Leopold II er zijn behagen in, deze zoo zwaar, zoo onrechtvaardig, zoo willekeurig mogelijk te maken. Ziehier eenige nieuwe bewijzen daarvan :

Het Gouvernement heeft onlangs het oprichten van eene loterij, welke oprichting tot het inrichten eener bewaarschool te West-Kappelle moest dienen, *verboden*, zeggende dat dit *tegenstrijdig was met de wet op de Studiebeurzen* ! Eerste feit

Een tweede feit vinden wij in den *Moniteur* van 11 dezer :

De pastoor van Couture St-Germain had in 1863 een eigenhandig testament gemaakt, waarbij hij 2.000 fr. legerde tot het stichten eener beurs, in het collegie van Waver, ten voordeele zijner arme bloedverwanten en der arme van het Walenland. Deze testamentaire bepaling, drie jaren voor de rooverswet geschreven, is door ons ministerie als niet geschreven beschouwd, en het heeft de 2000 fr. simpel en eenvoudig aan de studie beurzen van Brabant overhandigd. Zoodat de arme bloedverwanten van den stichter, van de voor hen nagelaten som zullen genieten, *als het den heere Bara en zijne commissie zal betreffen*. De wil van den heer Bara gaat immers boven den wil van den stichter. Dat is, volgens de nieuwe wetgeving, een punt van ons geloof !

Een ander voorbeeld nog :

Bij testament van 4 maart 1859, sticht de heer Tonnellier eigenaar te Doornik, eenige studiebeurzen, en stelt als vergevers of collateurs derzelven, den voorzitter van het armbestuur, eenen bloedverwant des stichters, en den pastoor van St. Jacob te Doornik. Welnu, bij koninklijk besluit, onderteekend : *Leopold II* en tegenteekend *Bara*, neemt men de duizenden van den heer Tonnellier aan en men geeft ze aan de besturende commissie ; maar van zijnen uitersten wil, van zijne stiptelijke bepalingen, geen woord, geen enkel woord !... zooveel alsof hij niet gesproken hadde !...

Ziedaar, hoe men tegenwoordig den eigendom in België eerbiedigt !

Ziedaar, hoe men met de gelden, voor het uitbreiden van het onderwijs gesticht, in ons vrij en katholiek land, te werk gaat !

O, als wij een zoo schandelijken aanslag tegen het recht van eigendom in ons land zien plegen ; als wij, uit haat voor de religie, het principe van eigendom zoo schameeloos zien aanranden, dan kunnen wij niet nalaten eenen angstigen blik op de toekomst te werpen, en dan vragen wij ons af : wat moet er van ons geworden ? Indien de gouvernementen de grondslagen, waarop de samenleving berust, de principen van recht, eigendom en gerechtigheid niet meer eerbiedigen ? Indien de gouvernementen de grondslagen, waarop de samenleving berust, de principen van recht, eigendom en gerechtigheid niet meer eerbiedigen ? God verbiedt en straft den diefstal, en, wij zeggen het ronduit, wij maken geen verschil (en er is inderdaad geen), tusschen een gouvernement dat zich van de wet bedient om den diefstal te plegen, en den dief die eene beurs rooft.

Wij denken dat een gouvernement, welk zoo handelt, nog plichtiger is dan een gemeene dief die strafbaar is en tegen wiens aanslagen men zich kan beschutten, terwijl zulkdanig gouvernement eene *heilige zaak, de wet, de rechtvaardigheid*, tot het plegen zijner hatelijke aanvallen, tot het uitoefenen zijner ongerechtigheden, *strafeloos* misbruikt en zich alzoo aan een dubbel schelmstuk plichtig maakt.

Wij begrijpen niet dat zulk een gouvernement, in eene beschaaft maatschappij, voor wie het woord *rechtvaardigheid* geen ijdel woord is, onder de algemeene verontwaardiging niet valt. 't Moet zijn dat de openbare geest op onze dagen diep verbaasd is !

De discussie over de ministerieele crisis is verleden zaterdag in de Kamer gesloten geworden, na eene zeer merkwaardige redevoering van den heer Jacobs, den talentvollen afgevaardigde van Antwerpen, die op zijne beurt het gedrag van den heer Frère, in de zaak van Antwerpen, duidelijk heeft doen

uitschijnen. De minister van finantiën heeft gepoogd zijnen welsprekenden tegenstrever te weerleggen, maar hij schoot er verre bij te kort. De woorden van den heer Jacobs hebben op de Kamer eenen diepen indruk gemaakt.

Runderpest.

De veeziekte welke zich openbaarde bij de vetweiders die aan den voet van het zuiderkasteel, te Antwerpen, wonen, is nog niet gedempt. De verledene week hebben twee nieuwe gevallen aanleiding gegeven tot het afmaken van negen stuks vee. Deze gevallen, ofschoon verontrustend, maken echter geen ernstig gevaar uit. Men past met kracht en vlugheid de vereischte maatregelen toe om de besmetting tegen te gaan. Dit middel is nimmer mislukt en het is onmogelijk, dat men er niet in gelukke de runderpest te Antwerpen meester te worden, nu de besmetting niet meer door de aangrenzende landen kan worden onderhouden.

De gezondheidsstaat van het vee is voortreffelijk in al de gedeelten des lands.

In de laatste dagen van december zijn er geene gevallen van runderpest ontstaan noch in Engeland noch in Holland. Integendeel, men verzekert dat, in het eerstgenoemde land, de uitwettende longziekte zich met hevigheid in verscheidene plaatsen heeft geopenbaard.

De verbetering van het schaap.

Kan men de slechte schapenrassen door hen zelve verbeteren, zonder zijnen toevlucht te nemen tot andere rassen ?

— Zeer wel.
— Wat is daarvoor benoodigd ?
— Twee onontbeerlijke dingen : 1° Vooraf vast bepalen het doelwit dat men beoogt ; 2° eene onvermoeibare volharding aanwenden.

Drie verbeteringen zijn mogelijk :
1° De verbetering der wol ;
2° De verbetering van het vleesch ;
3° De verbetering van vleesch en wol.

Alvorens aan 't werk te gaan, moet men zich herinneren :

— Dat de ram den grootsten invloed uitoefent op het produkt der voortteeling ;

— Dat de man bijzonderlijk zijnen invloed doet gevoelen op de wol, alsook op het voorgedoolte van het dier, vleesch en beenen.

— Dat het wijfken invloed uitoefent op de gestalte, op de achtergedeelten en op de uitersten. Om te gelukken, moet men de voortteeling gade slaan en aanhoudendlijk besturen door de keuze der beste voortteelers.

De man die het meest volmaakt is in den zin dien men beoogt, moet gansch alleen worden geleverd aan het wijfken, dat in denzelfden zin eene gelijke verbetering aanbiedt.

Men schrijft uit Luik, 17 januarij :

In den nacht van 20 tot 21 december laatleden, was men in eene woning der Guilleminstraat te Luik gedrongen, door over de scheuren van verscheidene aaneenpalende eigendommen te klimmen, en met behulp van valsehe sleutels had men eene som van 16,500 fr. in banknoten en juweelen gestolen. De pleger van dezen diefstal is aangehouden ; bij eene huiszochting ten zijnen heeft men 16,200 fr. der gestolene gelden en een gedeelte der juweelen gevonden.

— Men schrijft uit Namen, 17 januarij :

Men leest in *l'Echo du Luxembourg* : De eerste jachtpartij van januarij in het bosch van Esalle, door de familie Orban gegeven, is niettegenstaande den dooi, zeer schitterend geweest. Achtien wilde verken hebben zich op verschillende punten vertoond. Vijf hebben toelicht betaald en zijn dood ter plaats gebleven ; een zesde werd ernstig gekwetst en verloor veel bloed. M. H. Muller heeft er drie geschoten en M. A. de Berlaimont een gedood en een gekwetst. Het schoonste dier werd neêrgeveld door M. Braconnier, lid der Kamer. Het woog 230 pond en had overgrootte slaglanden. Men heeft weinig hazen gezien en weinig sporen van reebokken.

— Men schrijft uit Brussel, 19 januarij :

De *Moniteur* herinnert dat te rekenen van 31 dezer maand, te middernacht, de jacht in al de provinciën zal gesloten zijn, behalve de gene van het waterwijd, in de moerassen en langsbeenen de stroomen en rivieren, die tot 1° mei open blijft.

— Men schrijft uit Brussel aan *l'Organe des Mons* :

« De leden der rechterzijde hebben zich

vereenigd en met algemeene stemmen, behalve twee, besloten, tegen het wetsontwerp der krijgsberinrichting te stemmen. » Bravo !

— M. Jamar, minister van openbare werken, is in het jaar 1854 kandidaat geweest van de *katholieken*... der hoofdstad, voor eene gemeentelijke kiezing.

— In haar voorgaande nummer heeft de *Gazette van Eecloo* en het *District* gemeld, dat er in een sperrebosch alhier twee kuilen waren ontdekt, waarin een doortrapte dief verblijft hield. Ziehier eenige verdere bijzonderheden over deze zonderlinge ontdekking.

In mei laatst was zeker Karel Thysebaert verwzen tot een jaar gevang, wegens diefstal van aardappelen en guano, ten nadeele van Pieter de Bruyckere, landman op den Ouden-Molen, en Pieter Van den Hauwe, landman op het Westeindeken alhier.

Thysebaert werd sedert dien vermist, toen hij voor de tweede maal, op 3 dezer, werd herkend door August Van Cleemputte. De dief verdween in de bosschen. 't Was een paar dagen later dat men op de *Vleuge*, in een sperrebosch van den heer Euerard, advocaat te Eecloo, twee kuilen ontdekte ; een met eene heerdstede, en een met eene slaapsede er in gemaakt.

Alles doet veronderstellen, dat de kuilen aan Thysebaert sedert mei laatst tot verblijfplaats hadden gediend, en ook dat hij de dief is van de vele konijnen, die in den omtrek spaareloos verdweenen. Vruchteloos evenwel heeft men hem opgezocht : Thysebaert zit weer in 't donker.

Het is een kerel van 38 jaren oud, lang van gestalte, met een plat gelaat, geslepen haar en een buitensmate lange kin als bijzonder kenteeken ; 't is een echte boschmens, zoowel door zijne lompe natuur als door zijn woest uiterlijk. Moge deze opgave dienen om hem maar al spoedig te doen vallen !

— Men schrijft uit Brussel aan een blad van Parijs, dat men keizerin Charlotte dezer dagen met de ramp van Queretaro heeft bekend gemaakt. Zij liet eenen schreuw, stortte overvloedige tranen, doch werd alsdan kalm en zegde dat zij den dood van kiezer Maximiliaan vermoedde. Onmiddellijk daarna vroeg zij om hare rouwkleederen. Hare gezondheid heeft door dien schok niet geleden.

— Men schrijft uit Bergen, 17 januarij :

Er heeft eene buitengewone smokkelarij plaats gehad op het grondgebied der gemeente Belle. Een wachter had op een laai nur van den dag den kapitein der douane bericht dat eene beude van 42 smokkelaars in België was en dat die kerels op eenigen afstand van Belle zouden komen, om langs daar met tabak naar Rijsel te gaan. Aanstonds vergaderde de kapitein de zes naburigste brigaden, en plaatste zich op den weg dien de smokkelaars moesten volgen. Rond 11 ure 's avonds zag men den verkenners en weldra kwam de gansche hende aan. Zonder over hun aantal verschrikt te zijn, greep de kapitein hun hante lading af te zetten ; zij aarzelden een oogenblik, maar door de krachtigdadige houding der douanen verschrakt liepen zij heen, voor het meerendeel hunne lading achterlatende. Negentien zijn aangehouden en naar de gevangenis van Hazebroeck gebracht. De in beslag genomen tabak is naar het douanentripot van het arrondissement gebracht. De negentien aangehouden smokkelaars zijn allen fransche werklieden zonder arbeid.

— Men schrijft ons uit Herentals, dat er gisteren namiddag, omtrent 3 1/2 ure, vier knopen aldaar op schaatzen reden. Ensklapschoot een hunner door het ijs ; de vader van deren knoop, welke op het halsgeschreeuw kwam toegelopen om zijnen zoon te redden, was nog niet ter plaats, toen zijn kind reeds onder het ijs verdween was. Alle middelen om het te redden waren vruchteloos. Men kan denken in welken toestand de vader zich bevond.

— Men leest in het weekblad de *Huisvriend* een blad vol kurieuse feiten en anekdoten :

In de Tuileriën worden andermaal bals gegeven, waar de vrouwen uit de hooge wereld sterk gedecolteerd te voorschijn komen. 't Is schandelijk ; maar dat heet men aan het hof *etiquette*. Dat herinnert ons het volgende geval van Mgr. den nuncius te Parijs. Mgr. stond verleden jaar aan de deur van een der salons in het Paleis der Tuileriën, toen een voorname dame, sterk gedecolteerd, voorbij wilde gaan. « Pardon, Monseigneur, » zegde zij tot den nuncius, die zich tegen den muur verdroog, « pardon, de rokken zijn zo wijl... » a « Dat er voor het lijf niets is overgebleven, » antwoordde Mgr. Dit was zeer juist en scherp gezegd.

— Het bevestigt zich, dat de generaal Quiroga, die op het laatst van het beleg van Mexico, met Marquez en anderen uit die stad was gevlucht, juist ten tij, na zich lang in de bergen van

noorderlijk Mexico schuilt te hebben gehouden, op het grondgebied der Vereenigde-Staten wilde overgaan, is vermoord en wel door lieden van zijn eigen gevolg, wien het te doen was, om zich meester te maken van het geld en de kostbaarheden, welke de generaal bij zich had.

— De *Zeitung von Elberfeld* (Rijnprovincie) van gisteren, geeft het bedroevend bericht dat eene ontploffing van grauwvuur heeft plaats gehad in de steenkoleemijn van Nieuw-Iserloon. Tot gisteren avond had men 76 dooden bestatigd, doch men vreesd dat er meer dan honderd zullen zijn.

Buitenlandsch nieuws.

Frankryk.

Parijs, 18 januarij.

Men leest in den *Moniteur* :

« De keizerin is dezen morgen, ten 11 ure, plotselings uit Parijs naar Rennes vertrokken, alwaar zich hare nicht de prinses Bacciochi bevindt, welke bij het instappen van haar rijtuig den bil gebroken heeft. H. M. zal morgen te Parijs terug zijn. »

De regering kan thans beschikken over een leger van 800,000 en over eene mobile nationale garde van 400,000 man. In de best onderrichte kringen ter Beurze gold het heden voor eene uitgemaakte zaak, dat de regering als « *couronnement* » van het gisteren goedgkeurde ontwerp besloten had tot het uitschrijven eener leening van 750 miljoen. Men moet nu afwachten welken indruk de aanneming van het ontwerp, met zijne terugwerkende bepalingen in de departementen, zal te weeg brengen. Onder de 60 afgevaardigden, die zich tegen het ontwerp verklaarden, telt men 10 of 12 leden der meerderheid, die zich bij de Tierspartij en de oppositie hebben aangesloten.

Italië.

Aan de *Liberté* wordt uit Florencië geschreven, dat aldaar eene bijeenkomst is gehouden van afgevaardigden, waarbij alle parlementaire partijen vertegenwoordigd waren, en dat in die bijeenkomst is besloten, het kabinet-Menabrea te ondersteunen. Voorts wordt in dien brief bericht, dat Frankrijk en Italië het zoo goed als eens zijn geworden om de kwestie van de rentebetaling de pauselijke schuld, welk Italië, ten gevolge van Frankrijk's tweede expeditie naar Rome, voor zijn aandeel gestaakt heeft. Italië zal namelijk die betaling hervatten, en Frankrijk daarentegen eene door Italië te Parijs uit te schrijven leening toelaten. Beide mededeelingen behoeven bevestiging, hoewel het zeker schijnt, dat thans eene betere verstandhouding tusschen Parijs en Florencië heerscht dan voor eenigen tijd.

Oostenrijk.

Weenen, 19 januarij.

De stoffelijke overblijfsels van Keizer Maximiliaan zijn hier gisteren avond met een bijzonder convooi aangevoerd. Zij zijn naar den hofburg overgebracht, vergezeld van de hooft hoflignitarissen en der troepen, en te midden eener ontelbare volksmenigte, waarvan de houding allertoongeest was.

De keizerlijke familie wachtte het lijk in den hofburg af.

In den namiddag werd het lijk plechtig begraven.

De koperen kist, welke van hier naar Triest was gezonden en waarin het lijk van Keizer Maximiliaan met de uit Mexico gekomen kisten moest worden gesloten, is van buiten donkerbruin geschilderd ; de kanten van het deksel zijn met vergulde lauwerbladen versierd ; de borenside glade vlakke is gevat in eene smalle met ornamenten versierde vergulde lijst. Aan het hoofteinde van de kist bevindt zich op het deksel een verguld crucifix, in het midden een verguld medaillon met het keizerlijk Mexicaansch wapen en aan het voeteinde een groot insgelijks medaillon, waarin het volgende opschrift in zwarte letters staat te lezen : Ferdinandus Maximilianus, archidux Austriae, natus in Schoenbrunn VI Julii MDCCCXXXII, qui, imperator Mexicanorum anno MDCCCLXIV electus, dira et cruenta nece Queretari XIX Junii MDCCCLXVII heroeica cum virtute interit. (Ferdinand-Maximiliaan, aarts-hertog van Oostenrijk, geboren te Schoenbrunn 6 Julij 1832, die, in het jaar 1864 tot Keizer der Mexicanen gekozen, den 19 Junij 1867 te Queretaro eenen bloedigen en vreedend dood onderging).